

De Rekenkamer neemt een onafhankelijke positie in binnen de gemeente Nijmegen.

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 22 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen
tav de voorzitter, mevrouw dr. G.
ter Horst

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Contactpersoon
04-10-2006		Q320/06-42 06.0028826	Smink, Jelly
Onderwerp		Aantal bijlagen	Doorkiesnummer
Rekenkamer		0	3292338

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 15 maart heeft de commissie Borging Budgetrecht haar onderzoeksrapport aan de Gemeenteraad aangeboden. De eerste bespreking van dit rapport door de Raad vond plaats op 10 mei jl.

Omdat in dit rapport ook wordt ingegaan op zaken die de werkzaamheden van de Rekenkamer raken, hebben wij u naar aanleiding van die eerste bespreking gevraagd (brief van 15 mei jl.) ons in de gelegenheid te stellen ons standpunt over één en ander voor het voetlicht te brengen.

Inmiddels heeft u op 20 september jl. een initiatiefvoorstel van de raad naar aanleiding van het rapport van de commissie Borging Budgetrecht besproken en vastgesteld. Het initiatiefvoorstel betreft met name een procedurevoorstel voor de nadere uitwerking van de diverse aanbevelingen.

Gezien deze voortgang vinden wij het van belang thans aan u voor te leggen dat de aanbevelingen in het rapport van de commissie Borging Budgetrecht in onze ogen op een aantal punten op gespannen voet staan met de onafhankelijke positie van de Rekenkamer. In het initiatiefvoorstel zijn de desbetreffende aanbevelingen overgenomen. Ons verzoek is onze opmerkingen te betrekken bij het opstellen van de nadere uitwerkingen waartoe u inmiddels heeft besloten.

Wij hebben de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Borging Budgetrecht waarin de Rekenkamer op de één of andere manier is genoemd hierna op een rijtje gezet. Per aanbeveling hebben wij steeds aangegeven hoe wij hier tegenaan kijken.

Vervolgvel

1

<p>Rapport oer Borging Budgetrecht, actie 3:</p> <p>De griffie wordt organisatorisch gemandateerd om vragen om informatie van de zijde van raadsleden uit te zetten in de ambtelijke organisatie, met de afspraak dat de gevraagde informatie binnen twee werkdagen beschikbaar is. Nader wordt onderzocht of de secretaris van de Rekenkamer organisatorisch deel kan uitmaken van de griffie.</p>	<p>Wordt vastgelegd in Verordening op de ambtelijke bijstand. Driehoeksoverleg bewaakt opstellen en bespreken voorstel in mei en juni 2006.</p>
---	---

Op grond van de Gemeentewet heeft de Rekenkamer een onafhankelijke positie binnen de gemeente, of het nu gaat om een rekenkamer in de zin van de wet, waarin geen raadsleden zitting mogen hebben, of om een zogenaamde rekenkamerfunctie, waarin wel raadsleden zitting mogen hebben. In onze ogen past daarbij dat ook de secretaris van de Rekenkamer onafhankelijk geïncorporeerd is. In de Gemeentewet is dat voor de rekenkamer uitdrukkelijk voorgeschreven:

Artikel 81j

lid 3: De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, verrichten niet tevens werkzaamheden voor een ander orgaan van de gemeente.

lid 4: De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, zijn ter zake van die werkzaamheden uitsluitend verantwoordelijk schuldig aan de rekenkamer.

Voor de rekenkamerfunctie schrijft de Gemeentewet dit niet voor. In de Verordening heeft de gemeenteraad dit echter tot op heden wel steeds gedaan:

Artikel 13

lid 3: De secretaris is voor zijn functioneren uitsluitend verantwoordelijk schuldig aan de rekenkamer.

In het raadsvoorstel bij de instelling van de Rekenkamer is de onafhankelijke positie van de secretaris als belangrijke voorwaarde genoemd (juni 2000):

Om de rekenkamer goed en zelfstandig te kunnen laten functioneren is de ondersteuning nodig van een onafhankelijk ambtelijk secretaris. Onafhankelijk betekent in dit kader dat deze secretaris als zodanig alleen verantwoordelijk schuldig is aan de rekenkamer.

Vervolgvel
2

In raadsvoorstellen bij wijziging van de verordening is dit uitgangspunt diverse malen bevestigd.

<p>Rapport cie Borging Budgetrecht, actie 4</p> <p>De onderzoeken en adviezen van de Rekenkamer worden zodanig geformuleerd dat het gemiddelde raadslid hiermee aan de slag kan en wil gaan. Het accent van de onderzoeken wordt gelegd op doeltreffendheid, meer dan op doelmatigheid en rechtmatigheid. Het voorbereiden van de bespreking van de rekening wordt voor de Rekenkamer een niet prioritair punt.</p>	<p>Meenemen in coalitie-akkoord en op basis daarvan bespreken met Rekenkamer. Bespreking en uitwerking in projectgroep bestaande uit griffier, secretaris Rekenkamer (met desgewenst ondersteuning). Advies door tussenkomst Presidium naar Raad. Bespreken in Raad in september 2006.</p>
--	---

In onze ogen roept actie 4 uit het rapport van de commissie Borging Budgetrecht het beeld op dat het de raad is die bepaalt welk type onderzoeken de Rekenkamer wel of niet uitvoert. In de Gemeentewet is echter vastgelegd (ook voor de rekenkamerfunctie) dat de gemeenteraad een verzoek kan doen aan de Rekenkamer voor het uitvoeren van onderzoek (artikel 182), waarmee is bedoeld dat de raad geen opdrachten kan geven. Achtergrond van dit artikel is de onafhankelijke positie van Rekenkamer binnen de gemeente. Uiteraard houden wij bij het opstellen van ons jaarlijkse Onderzoeksplan steeds in sterke mate rekening met de wensen van de gemeenteraad. Wanneer de raad ons aangeeft behoefte te hebben aan meer onderzoeken op het gebied van doeltreffendheid, wegen wij dit dus zeker mee. De essentie is dat wij conform de wet onze eigen afweging maken en daarbij wel afstemmen, maar niet in overleg treden. Onze werkwijze tot nu toe is dat wij van alle ideeën en voorstellen voor onderzoek die wij ontvangen, beargumenteren waarom wij deze wel of niet in ons onderzoeksplan meenemen.

<p>Rapport cie Borging Budgetrecht, actie 6:</p> <p>De Raad neemt in 2006 een besluit over het instellen van een Auditcommissie. Bij het nemen van dat besluit wordt tevens de impact op de samenstelling en werkwijze van de Rekenkamer aan de orde gesteld.</p>	<p>Vorbereiding door projectgroep onder leiding van griffier. Bestuurlijke verantwoordelijkheid bij voorzitter commissie AB. Voorstel gereed in augustus 2006.</p>
---	--

De raad beslist wel over de samenstelling van de Rekenkamer, maar kan geen besluiten nemen over haar werkwijze.

In het verlengde van onze voorgaande opmerkingen omtrent de onafhankelijke positie van de Rekenkamer willen wij bij actie 6

Vervolgvel
3

onderstrepen dat de Rekenkamer steeds zelf bepaalt hoe zij te werk gaat. Ook hier geldt dat de zienswijze van de raad veel gewicht in de schaal legt, maar dat doet niets af aan het beginsel van de zelfstandige keuzes door de Rekenkamer. Mede om belanghebbenden de gelegenheid te geven hun mening daarover te geven, leggen wij onze werkwijze zoveel mogelijk vooraf vast. Jaarlijks ontvangt u een geactualiseerde notitie werkwijze. Bij de start van elk onderzoek ontvangt u een plan van aanpak. Na uitvoering van een onderzoek legt de Rekenkamer verantwoording af over de wijze waarop het onderzoek is aangepakt (en in hoeverre daarbij is afgeweken van de voornemens uit het Plan van Aanpak).

<p>Rapport oer Borging Budgetrecht, actie 9:</p> <p>De Raad geeft aan welke systematiek men gehanteerd wil zien bij het geven van beleidsmatige en financiële informatie per programma.</p>	<p>De Raad doet dat aan de hand van enkele eenvoudige voorbeelden (...). Op grond van de aldus te hanteren systematiek kunnen politieke afwegingen - per programma, maar ook tussen programma's - zinvol en tot (gemeten) tevredenheid van alle raadsfracties worden gemaakt.</p> <p>Uitwerking van de voorbeelden gebeurt door een werkgroepje, bestaande uit enkele raadsleden, ondersteund door een tweetal daartoe door de directeur concernstaf aan te wijzen ambtenaren.</p> <p>Raad kan secretaris Rekenkamer verzoeken deel te nemen, en/of accountant.</p> <p>Opleveren voorbeelden in mei of juni zodat voorbeelden benut kunnen worden in begroting 2007.</p>
--	---

Wij zijn graag bereid om u in de persoon van onze secretaris te ondersteunen bij het bepalen van de opzet van de programmateksten. Over de opzet hiervan vanaf de begroting 2007 en het jaarverslag 2006, hebben wij u overigens inmiddels op hoofdlijnen geadviseerd. Wij deden dat met een brief dd 21 juni 2006 en ik het kader van ons onderzoek naar de jaarstukken 2005. Deze laatste aanbeveling is overgenomen in het initiatiefvoorstel dat in uw vergadering van 11 oktober ter besluitvorming voorligt.

Vervolgvel

4

<p>Actie 12: De paragrafen worden zodanig ingericht en gevuld, dat enerzijds wordt voldaan aan de eisen van het BBV, terwijl de gepresenteerde informatie anderzijds goed toegankelijk blijft. Dit vindt plaats op basis van een expliciet eisenpakket van de zijde van de raad.</p>	<p>Eisenpakket wordt voorbereid door dezelfde groep raadsleden, die aanpassing van de programmastructuur heeft voorbereid. Over eisenpakket wordt advies aan Rekenkamer gevraagd.</p>
---	--

Wij zijn ook graag bereid u te adviseren over de inrichting en invulling van de informatie in de verplichte paragrafen in de begroting en het jaarverslag. Wij willen hier overigens bij opmerken dat u, op ons advies, reeds op 28 september 2005 een besluit heeft genomen over de inrichting van de paragrafen. Voor de paragraaf bedrijfsvoering hebben wij in het kader van ons onderzoek naar de jaarstukken 2005 enkele aanvullende suggesties gedaan. Deze zijn overgenomen in het initiatiefvoorstel dat in uw vergadering van 11 oktober ter besluitvorming voorligt.

In deze brief hebben wij onze standpunten omtrent de aanbevelingen die de Rekenkamer aangaan naar voren gebracht. Wanneer u daar behoefte aan heeft, zijn wij graag bereid deze nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

L.J.F. Dolmans
Voorzitter Gemeentelijke
Rekenkamer Nijmegen

J.J. Smink
Secretaris Gemeentelijke
Rekenkamer Nijmegen